

Raadsstuk

Onderwerp: Instandhouding openbaar primair onderwijs 2016
BBV nr: 2016/200941

1. Inleiding

Conform de Wet op Primair Onderwijs inzake de instandhouding van het openbaar onderwijs, de geldende statuten van de Stichting Spaarnesant en het raadsbesluit van 13 maart 2014 (kenmerk 2013/376077) is de gemeenteraad bevoegd vast te stellen dat deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om de instandhouding van voldoende openbaar primair onderwijs in de gemeente in 2016 te realiseren. Deze vaststelling geschiedt op grond van het jaarplan 2016, de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 van Spaarnesant. Het jaarplan 2016, de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 is ter kennisname ingediend (*kenmerk* STZ/2016/140681).

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- Vast te stellen dat, op grond van het jaarplan 2016, de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 van Spaarnesant, deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om openbaar primair onderwijs in 2016 te realiseren.

3. Beoogd resultaat

Het in standhouden van voldoende openbaar primair onderwijs in Haarlem.

4. Argumenten

Het voorstel past in het ingezet beleid.

De verordening past binnen programma 1. Maatschappelijke participatie van de programmabegroting. In beleidsveld 1.1 Onderwijs en Sport is de volgende doelstelling verwoord: 'Meer kansen voor de jeugd om een goede schoolloopbaan te hebben, vanaf de voorschoolse periode tot en met het voorgezet onderwijs'.

Uitvoering van openbaar primair onderwijs vindt verantwoord plaats.

Spaarnesant verzorgt het openbaar primair basis- en speciaal(basis)onderwijs in Haarlem. Hierdoor kunnen 6.752 leerlingen (teldatum 1 oktober 2015) openbaar primair onderwijs volgen.

Over genoemde begroting is met Spaarnesant in maart 2016 gesproken, waarbij de volgende onderwerpen aan de orde zijn geweest:

- de doelen en resultaten in het jaarplan 2016 met betrekking tot de organisatie
- de onderwijskwaliteit en het personeel
- de opbouw van de begroting 2016
- de meerjarenraming 2017-2019
- de geplande ombuigingen in verband met daling van het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs
- het financieel begrotingstekort
- kengetallen solvabiliteit, de liquiditeit, de rentabiliteit en de kapitalisatiefactor
- de risico's met betrekking tot de personele lasten en mogelijke ontwikkelingen vanwege de rijksbekostiging

N.a.v. deze bespreking is geconstateerd dat het genoemde schoolbestuur op verantwoorde wijze haar werkzaamheden verricht.

Het jaarplan 2016, de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 zijn realistisch opgesteld.

Het jaarplan 2016, begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 van Spaarnesant zijn realistisch en transparant opgesteld. Met ingang van 2015 is Spaarnesant gestart met het opstellen van een meerjarenbegroting op schoolniveau. Voorliggende begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 zijn opgebouwd uit de totaalsom van alle individuele schoolbegrotingen, de begroting van het stafbureau en die van het bestuur en de Raad van Toezicht.

Deze begroting en de meerjarenraming worden uitgebreid toegelicht. Er wordt ingegaan op de uitgangspunten, zoals gehanteerd bij de totstandkoming van de baten en de lasten. Er is rekening gehouden met een stabiel aantal leerlingen in het basisonderwijs en een daling van het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs.

Met ingang van 2016 is het effect zichtbaar van de overdracht van de Prof. Van Gilse School naar het schoolbestuur Stichting Auris (kenmerk 2013/50928). Dit betekent op jaarbasis een verlaging van de uitgaven en inkomsten van circa

€ 4 miljoen. Hiermee is in de begroting 2016 en verder rekening gehouden.

Ook zijn de verwachte ontwikkelingen binnen de rijksmiddelen, zoals de aanpassing van de lumpsum bekostiging van het Ministerie van OCW in de begroting verwerkt.

Jaarplan 2016

In het jaarplan 2016 worden de doelen en resultaten met betrekking tot vier aandachtsvelden beschreven. Deze aandachtsvelden zijn de organisatie & structuur, de onderwijskwaliteit, het personeel & organisatie en de innovatie & match met de omgeving.

M.b.t. het aandachtsveld organisatie & structuur werkt Spaarnesant aan verdere professionalisering hiervan, die ondersteunend zijn aan het primaire onderwijsproces op school en het bestuur ondersteunt bij de uitvoering van haar taken. Zo wordt in 2016 als opvolger van het strategisch beleidsplan 2013-2016 een nieuw strategisch beleidsplan met alle geledingen in de organisatie opgesteld, die bij de begroting 2017 als onderliggend document ter bespreking van de vaststelling van de instandhouding van het openbaar primair onderwijs 2017 aangeboden wordt. Ook wordt de onderlinge samenwerking tussen alle geledingen verder vormgegeven door het continueren van werkgroepen op de vier terreinen van het strategisch beleidsplan.

Spaarnesant vindt medezeggenschap belangrijk. Een effectieve en efficiënte samenwerking met de medezeggenschapsorganen wordt verder vormgegeven. Hiernaast zet Spaarnesant in op samenwerking met andere schoolbesturen en partners op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Wat betreft de onderwijskwaliteit ligt de nadruk op het versterken van het primaire onderwijsproces. Het verhogen van de opbrengsten van het onderwijs op alle scholen gebeurt vooral door toets- en trendanalyses, zelfevaluaties op school en professionalisering van leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel.

In het personeelsbeleid staan drie speerpunten centraal, te weten een leven lang leren, krachtig leiderschap en goed werkgeverschap. Hierbij zoekt Spaarnesant ook de samenwerking met andere schoolbesturen.

Tot slot vindt in het kader van het vierde aandachtsveld 'innovatie en match met de omgeving' samenwerking met andere partners in en bij de school een verdere verdieping plaats.

Hiernaast wordt ingezet op een innovatieve leeromgeving, zoals bijvoorbeeld het gebruik van 3D printing.

Spaarnesant is een financieel gezonde organisatie, zo laat de begroting 2016 zien.

Spaarnesant heeft naar verwachting per ultimo 2016 een reserve van € 8,7 miljoen. Op basis van de jaarlijkse risicoanalyse is vastgesteld dat een bestuur met de omvang van Spaarnesant een gewenste reserve (= eigen vermogen) tussen de € 5,4 miljoen en € 10,1 miljoen dient te hebben. De reserve van € 8,7 miljoen is wettelijk gezien ruim voldoende.

Doordat Spaarnesant over een relatief hoge reserve beschikt, heeft het schoolbestuur in 2013 bewust gekozen extra te investeren in het onderwijs. Zij heeft in dit kader € 1,6 miljoen ten laste van de reserves geïnvesteerd ten behoeve van een kwaliteitsimpuls met betrekking tot onderwijskwaliteit, personele ontwikkeling, innovatie en match met de omgeving en bedrijfsvoering (Strategisch Beleidsplan en meerjarenbegroting 2013-2016, kenmerk 2013/351792). Van genoemde € 1,6 miljoen is hiervoor in de begroting 2016 € 0,1 miljoen opgenomen ter verdere professionalisering van het onderwijsteam en versterking van ICT-mogelijkheden in lesprogramma op schoolniveau.

Deze keuze leidt tot een financieel tekort in de begroting 2016 met een bedrag à € 0,2 miljoen. Dit tekort wordt ten laste van de reserves gebracht.

De meerjarenraming 2017-2019 van Spaarnesant is evenwichtig

De meerjarenraming 2017-2019 van Spaarnesant is evenwichtig en in lijn met de gestelde doelen. Vanaf 2017 is er sprake van een sluitende begroting met een bescheiden positief resultaat.

In de individuele schoolbegrotingen zijn vanaf 2017 ombuigingen opgenomen om de terugloop als gevolg van leerlingendalingen in het speciaal onderwijs op te kunnen vangen. Spaarnesant realiseert deze daling van formatie naar verwachting via onderlinge mobiliteit tussen scholen en schoolbesturen en natuurlijk verloop.

Inzichtelijk worden de financiële gevolgen van de overheveling van het planmatig buitenonderhoud van de gemeente naar Spaarnesant, conform de rijksregelgeving. Deze overheveling is neutraal geraamd, hetgeen betekent dat de geraamde uitgaven de verwachte inkomsten van het Ministerie van OCW volgen. Spaarnesant heeft een masterplan huisvesting voor het binnen-, buitenonderhoud en de gemeentelijke huisvestingskredieten gemaakt. Op basis van genoemd plan is het meerjaren onderhoudsplan in 2012 voor tien jaar opgesteld. Dit onderhoudsplan wordt in 2017 geactualiseerd. De financiële gevolgen hiervan zijn in de meerjarenraming 2017-2019 verwerkt.

Voor de kapitalisatiefactor wordt de norm door het Ministerie van OCW bepaald.

De kapitalisatiefactor drukt uit hoe en in welke mate de ontvangen rijksfinanciering voor het onderwijs wordt ingezet. Dit kengetal kent een maximumwaarde. Bij een hogere kapitalisatiefactor wordt door de instelling te veel geld gereserveerd, dat dan niet direct aan het onderwijs besteed wordt. De norm van het ministerie van OCW is maximaal 35%. De begroting 2016 laat een factor van 29% zien en ligt ruim onder de rijksnorm van 35%. Vanaf 2018 neemt deze factor beperkt toe maar ligt nog steeds onder de norm. Reden hiervoor is dat de baten lager worden in vergelijking met 2016 en 2017, dit heeft gevolgen voor de kapitalisatiefactor.

Kansen en risico's zijn goed in kaart gebracht

In de paragraaf over kansen en risico's is het op schoolniveau niet realiseren van de ingezette ombuigingen met ingang van het schooljaar 2016-2017 van € 0,5 miljoen als risico benoemd. Deze ombuiging betreft vooral verlaging van personele inzet in het speciaal onderwijs door natuurlijk verloop en plaatsing van personele inzet in het reguliere basisonderwijs.

Andere belangrijk risico's zijn de instabiliteit van de bekostiging van de personele lasten vanuit het Ministerie van OCW en de meerkosten met betrekking tot de geplande renovatie- en uitbreidingsprojecten in de meerjarenonderhoudsplannen.

Op grond van het jaarplan 2016, de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 wordt vastgesteld dat Spaarnesant een financieel gezonde organisatie is, dat voldoende reserves als weerstandvermogen heeft om eventuele risico's te kunnen opvangen.

5. Risico's en kanttekeningen

Geen.

6. Uitvoering

Stichting Spaarnesant verzorgt openbaar primair basis- en speciaal(basis)onderwijs in Haarlem.

7. Bijlagen

- Jaarplan 2016, begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 Spaarnesant
- Oplegnotitie met kengetallen begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 Spaarnesant en bestuurlijke samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

- Vast te stellen dat, op grond van het jaarplan 2016, de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 van Spaarnesant, deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om openbaar primair onderwijs in 2016 te realiseren.

Gedaan in de vergadering van ... .. (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter